

Krigen og dens love



Michael H. Clemmesen, militærhistoriker

Hovedpunkter

- ❖ Hvad det betyder at være kritisk avislæser igennem 50 år og historiker
- ❖ Krigens Love som et hårdt tilkæmpet valg, der aldrig er eller bliver sikret mod irrelevans
- ❖ Fremtidens valgkrige i forhold til de krige, der kun kan udgås ved overgivelse
- ❖ Sandsynlige fællestræk ved de næste krige og presset på krigens love

Afvisning af sikkerhed for fremskridt mod en bedre verden.

- ❖ Menneskers og stateres optræden kun undtagelsesvis andet end kortsigtet og selvisk
- ❖ Intet solidt grundlag for at handle ud fra, at krigen mellem stater – selv i Europa – i sig selv er udelukket

Derfor er handling på den præmis, at en bedre fremtid er sikret, direkte farlig.

At undgå tilbagefald kræver energisk indsats.

Ingen "nye" krige, kun nye krige

- ❖ Alle krige er forskellige og påvirkes af den altid komplekse karakter af de kæmpende sider samt støttende kræfter samt af teknologirammen
- ❖ Krige har en iboende tendens til optrapning mod brutalitet og total indsats indtil en side opgiver
- ❖ Hvad man kalder "nye" krige er valgkrige, hvor den formelt stærkeste part vælger sine begrænsninger og senere at acceptere nederlag

Krigens Love som et hårdt tilkæmpet valg, der aldrig er eller bliver sikret mod irrelevans

- ❖ Lovene er "civiliserede" staters selvvalgte begrænsninger for beskytte truede svage
- ❖ Udbygningen af lovkomplekset efter 2. Verdenskrig blev - bevidst – der i stigende grad søgte at begrænse krigsførelse i stedet for at fokusere på beskyttelse af de svage mod overgreb
- ❖ Begrænsningerne er kun – men ikke altid - blevet fulgt af den stærke part *i valgkrige*
- ❖ Alt afhænger reelt af officerskorpsets dygtighed samt af dets humanistiske etos og empati samt enhedernes disciplin
- ❖ Meget restriktive ekstra regler (som efterlevelse af Den Europæiske Menneskerettighedskonvention) er kun blevet efterlevet, hvis det er ret uvæsentligt, om krigen tabes

Krigens Love, et hårdt tilkæmpet valg, der aldrig er sikret

- ❖ Må desværre forventes kun at få lille betydning eskalerende krige om centrale værdier:
 - Fordi opinionspresset via politikerne vil presse for folkeretlig tvivlsomme handlinger rettet direkte mod den fjendtlige evne og vilje til at fortsætte kampen
 - Fordi de helt uacceptable konsekvenser af nederlag vejer langt tungere end sanktioner (som sandsynligvis kun følger nederlag)

Lovene er et hårdt tilkæmpet valg, der altid er truede i storkrige

- ❖ Jo mere restriktive lovene er og fortolkes, jo tidligere under konflikten vil lovkomplekset miste sin normative indflydelse på krigsførelsen
- ❖ Historisk var det modpartens mulige svar, ikke lovreglerne, der har hindret folkeretlig optrapning (eks. Aksemagternes anvendelse af gaskrig i 2. Verdenskrig)

Krigens Love og storkrigen

- ❖ Selv i storkrige på vej mod totalkrige er den væsentligste begrænsende faktor dog officerskorpsets uddannelse og humanistisk etos samt enhedernes disciplin
- ❖ For at undgå undermineringen af ansvar og farligt bureaukratiseret føring, må juridiske rådgivere *i hærenheder kun anvendes i planlægningstabe*, specielt på højere niveau, ikke i de taktiske føringselementer

Sandsynlige fællestræk ved de næste krige og presset på krigens love

- ❖ Teknologisk sårbarhed over for cyberangreb vil øge risikoen for at dette middel anvendes til *supplere* andre midler, når krigen optrappes (på alle niveauer: taktisk, operativt og mod fjendens hjemland)
- ❖ Som altid i de sidste 100 år vil krige få en "hybrid"-karakter, hvor lovene er vanskelige at applikere

Sandsynlige fællestræk ved de næste krige og presset på krigens love

- ❖ Den nu lavere styrketæthed end 1914-1989 pga (indledningsvis) færre rådige tropper vil skabe mindre forudseelige konfliktforløb, fordi den vil fremme muligheden af succes ved kupoptræden
- ❖ Billed- og socialmediers indflydelse på meningsdannelse vil i krige, der ikke er valgkrige, accelerere optrapningspresset – og hermed presset mod Krigens Love



IN TIME OF WAR
THE LAWS ARE SILENT.
- MARCUS TULLIUS CICERO -

**Risikoen er, at Krigens Love hurtigt bliver
irrelevante i en kommende storkrig**

